

Suvestinė redakcija nuo 2022-08-03

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-01-22, i. k. 2016-01448

Nauja redakcija nuo 2022-08-03:

Nr. [V-1294](#), 2022-08-02, paskelbta TAR 2022-08-02, i. k. 2022-16520

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 154:2022 „GYDYTOJAS KRŪTINĖS
CHIRURGAS“ PATVIRTINIMO**

2016 m. sausio 15 d. Nr. V-63

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 154:2022 „Gydytojas krūtinės chirurgas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2016 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-63
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. V-1294
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 154:2022 GYDYTOJAS KRŪTINĖS CHIRURGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 154:2021 „Gydytojas krūtinės chirurgas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato gydytojo krūtinės chirurgo veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams krūtinės chirurgams, dirbantiems Lietuvoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Gydytojas krūtinės chirurgas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Gydytojo krūtinės chirurgo praktika** – gydytojo krūtinės chirurgo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra, apimanti krūtinės ląstoje bei su ja besiribojančiose srityse esančių organų ir anatominių struktūrų bei kvėpavimo takų ligų diagnostiką, chirurginį gydymą ir gydymą vaistais.

3.3. **Krūtinės chirurgija** – chirurgijos sritis, apimanti krūtinės sienos, plaučių, gerklų poklostinės srities, ryklės, trachėjos, stemplės, tarpuplaučio bei kitas chirurgines operacijas krūtinės ląstoje, o esant būtinybei – ir pilvaplėvės ertmėje bei kakle ir gerklų prieangyje.

3.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir krūtinės chirurgijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis gydytojo krūtinės chirurgo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją.

6. Gydytojas krūtinės chirurgas verčiasi gydytojo krūtinės chirurgo praktika Lietuvoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti krūtinės chirurgijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teisę teikti ir gydytojas krūtinės chirurgas.

7. Gydytojas krūtinės chirurgas Lietuvos medicinos normos 6 punkte nurodytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose krūtinės chirurgijos paslaugas teikia visų amžiaus grupių pacientams.

8. Gydytojas krūtinės chirurgas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

9. Gydytojas krūtinės chirurgas, vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą,

vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

10. Gydytojas krūtinės chirurgas turi teisę:

10.1. verstis gydytojo krūtinės chirurgo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos pagalbos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.6. nustatyti vaiko gimimo momentą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo momento nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

10.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

10.8. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

10.9. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

11. Gydytojas krūtinės chirurgas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

12. Gydytojas krūtinės chirurgas privalo:

12.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

12.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

12.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

12.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

12.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos

ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

12.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;

12.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

12.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

12.10. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

12.11. tvarkyti gydytojo krūtinės chirurgo praktikos dokumentus;

12.12. paaiškinti gydytojo krūtinės chirurgo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

12.13. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

12.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

12.15. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

12.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

13. Gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo krūtinės chirurgo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę krūtinės chirurgijos mokslo ir praktikos pažangą.

14. Gydytojas krūtinės chirurgas turi žinoti:

14.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

14.2. medicinos statistikos pagrindus;

14.3. sveikatos draudimo pagrindus;

14.4. sveikatos teisės pagrindus;

14.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jomis naudotis;

14.6. medicinos etikos pagrindus;

14.7. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

14.8. asmens duomenų apsaugos principus.

15. Gydytojas krūtinės chirurgas turi išmanyti:

15.1. saugos darbe reikalavimus;

15.2. asmens sveikatos priežiūros organizavimo principus;

15.3. būtiniosios pagalbos ir chirurginės pagalbos organizavimo principus;

15.4. žmogaus anatomiją, biochemiją, fiziologiją, patologiją, mikrobiologiją;

15.5. gydytojo krūtinės chirurgo gydomų ligų prevenciją, etiologiją, patogenezę,

simptomatiką bei diagnostiką, konservatyvaus ir operacinio gydymo indikacijas ir kontraindikacijas, gydymo metodus;

15.6. chirurginėms ligoms gydyti skiriamų vaistų veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeltas komplikacijas;

15.7. chirurginėmis ligomis sergančių pacientų medicininės reabilitacijos, chirurginio gydymo, ilgalaikio stebėjimo principus;

15.8. chirurginėmis ligomis sergančių pacientų slaugos ypatumus;

15.9. krūtinės ląstos chirurginių ligų ypatumus;

15.10. žmogaus psichologijos ypatumus, psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;

15.11. chirurginės intervencijos metu taikomos pacientų priežiūros ir anestezijos ypatumus;

15.12. tinkamos paciento padėties parinkimą, pragulų profilaktiką;

15.13. nervų, kraujagyslių ir kitų pažeidimų prevenciją anestezijos metu;

15.14. anestezijoje esančio paciento priežiūrą ir stebėseną;

15.15. po chirurginės intervencijos taikomus pacientų priežiūros ir gydymo metodus:

15.15.1. skausmo malšinimą ir valdymą;

15.15.2. paciento pooperacinę priežiūrą ir pooperacinių komplikacijų valdymą;

15.16. venų ir arterijų punkcijos metodus;

15.17. skysčių ir elektrolitų pusiausvyros įvertinimą ir palaikymą;

15.18. kraujo, jo komponentų ir pakaitalų perpylimo indikacijas, pavojus ir komplikacijas;

15.19. ūmaus kvėpavimo nepakankamumo diagnostiką;

15.20. klinikinės mitybos indikacijas;

15.21. audinių infekcijų bei infekcinių komplikacijų gydymo ir prevencijos metodus.

16. Gydytojas krūtinės chirurgas pagal savo kompetenciją savarankiškai ar būdamas daugiadalykės gydytojų specialistų komandos narys, atlikdamas diagnostines ir gydomąsias procedūras (manipuliacijas) ir operacijas, turi gebėti diagnozuoti ir gydyti šio punkto papunkčiuose nurodytas ligas ir sveikatos sutrikimus, jų kodai nurodomi pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąją pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“ (toliau – TLK-10-AM):

16.1. kvėpavimo organų tuberkuliozę, patvirtintą bakteriologiškai ir histologiškai, A15;

16.2. kvėpavimo organų tuberkuliozę, nepatvirtintą bakteriologiškai ar histologiškai, A16;

16.3. miliarinę tuberkuliozę, A19;

16.4. streptokokinį sepsį, A40;

16.5. kitus sepsius, A41;

16.6. aspergiliozę, B44;

16.7. micetomą, B47;

16.8. plaučių infekciją, sukeltą šuninio kaspinočio (*echinococcus granulosus*), B67.1;

16.9. kvėpavimo organų ir nepatikslingos tuberkuliozės pasekmes, B90.9;

16.10. kitus ir nepatikslingus lūpos, burnos ertmės ir ryklės dalių piktybinius navikus, C14;

16.11. stemplės piktybinius navikus, C15;

16.12. gerklų piktybinius navikus, C32;

16.13. trachėjos piktybinius navikus, C33;

16.14. bronchų ir plaučių piktybinius navikus, C34;

16.15. užkrūčio liaukos piktybinius navikus, C37;

16.16. širdies, tarpuplaučio ir krūtinplėvės nepatikslingus navikus, C38;

- 16.17. kitus ir nepatikslintus kvėpavimo sistemos ir krūtinės ląstos organų piktybinius navikus, C39;
- 16.18. šonkaulių, krūtinkaulio ir raktikaulio piktybinius navikus, C41.3;
- 16.19. liemens piktybinę melanomą, C43.5;
- 16.20. krūtinplėvės mezoteliomą, C45.0;
- 16.21. krūtinės ląstos periferinių nervų piktybinius navikus, C47.3;
- 16.22. krūtinės ląstos jungiamojo ir minkštųjų audinių piktybinius navikus, C49.3;
- 16.23. skydliaukės piktybinius navikus, C73;
- 16.24. krūtinės ląstos piktybinius navikus, C76.1;
- 16.25. krūtinės ląstos limfmazgių metastazinius ir nepatikslintus piktybinius navikus, C77.1;
- 16.26. plaučių metastazinius piktybinius navikus, C78.0;
- 16.27. tarpuplaučio metastazinius piktybinius navikus, C78.1;
- 16.28. krūtinplėvės metastazinius piktybinius navikus, C78.2;
- 16.29. kitus ir nepatikslintus kvėpavimo organų metastazinius piktybinius navikus, C78.3;
- 16.30. kitų ir nepatikslintų lokalizacijų metastazinius piktybinius navikus, C79;
- 16.31. Hodžkino (*Hodgkin*) limfomą, C81;
- 16.32. folikulinę limfomą, C82;
- 16.33. nefolikulinę limfomą, C83;
- 16.34. kitus ir nepatikslintus ne Hodžkino (*non-Hodgkin*) limfomos tipus, C85;
- 16.35. dauginę mielomą ir piktybinius plazminių ląstelių navikus, C90;
- 16.36. stemplės karcinomą *in situ*, D00.1;
- 16.37. vidurinės ausies ir kvėpavimo sistemos karcinomą *in situ*, D02;
- 16.38. skydliaukės ir kitų vidaus sekrecijos liaukų karcinomą *in situ*, D09.3;
- 16.39. stemplės gerybinius navikus, D13.0;
- 16.40. gerklų gerybinius navikus, D14.1;
- 16.41. trachėjos gerybinius navikus, D14.2;
- 16.42. broncho ir plaučio gerybinius navikus, D14.3;
- 16.43. nepatikslintus kvėpavimo sistemos gerybinius navikus, D14.4;
- 16.44. kitus ir nepatikslintus krūtinės ląstos organų gerybinius navikus, D15;
- 16.45. šonkaulio, krūtinkaulio ir raktikaulio gerybinius navikus, D16.7;
- 16.46. krūtinplėvės mezotelinio audinio gerybinius navikus, D19.0;
- 16.47. nepatikslintus mezotelinio audinio gerybinius navikus, D19.9;
- 16.48. vidurinės ausies ir kvėpavimo bei krūtinės ląstos organų neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D38;
- 16.49. jungiamojo ir kitų minkštųjų audinių neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.1;
- 16.50. periferinių nervų ir autonominės nervų sistemos neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.2;
- 16.51. odos neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.5;
- 16.52. krūties neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.6;
- 16.53. sarkoidozę, D86;
- 16.54. peristuojančią (nuolatinę) užkrūčio liaukos hiperplaziją, E32.0;
- 16.55. petinio rezginio ligas, G54.0;
- 16.56. tarpšonkaulinę neuropatiją, G58.0;
- 16.57. generalizuotą miasteniją (*Myasthenia gravis*), G70.0;
- 16.58. plaučių emboliją, I26;
- 16.59. kitas plaučių kraujagyslių ligas, I28;
- 16.60. ūminį tracheitą, J04.1;
- 16.61. kitas pneumonijas, kai sukėlėjas nepatikslintas, J18.8;
- 16.62. nepatikslintą pneumoniją, J18.9;

- 16.63. gerklų stenozę, J38.6;
- 16.64. kitas gerklų ligas, J38.7;
- 16.65. paprastą, gleiviškai pūlingą lėtinį bronchitą, J41;
- 16.66. emfizemą, J43;
- 16.67. kitas lėtinės obstrukcines plaučių ligas, J44;
- 16.68. bronhektazes, J47;
- 16.69. kitas ūmines ar poūmes kvėpavimo takų būklės, sukeltas įkvėptų cheminių medžiagų, dujų, dūmų ir garų, J68.3;
- 16.70. kitas kvėpavimo takų būklės, sukeltas įkvėptų cheminių medžiagų, dujų, dūmų ir garų, J68.8;
- 16.71. kitas patikslintas intersticines plaučių ligas, J84.8;
- 16.72. nepatikslintas intersticines plaučių ligas, J84.9;
- 16.73. plaučių ir tarpuplaučio abscesus, J85;
- 16.74. piotoraksą, J86;
- 16.75. skystį pleuros ertmėje, neklasifikuojamą kitur, J90;
- 16.76. skystį pleuros ertmėje sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, J91;
- 16.77. pneumotoraksą, J93;
- 16.78. kitas pleuros būklės, J94;
- 16.79. kvėpavimo sutrikimus po procedūrų, neklasifikuojamus kitur, J95;
- 16.80. kvėpavimo nepakankamumą, neklasifikuojamą kitur, J96;
- 16.81. kitus kvėpavimo sutrikimus, J98;
- 16.82. kvėpavimo sistemos sutrikimus, sergant kitomis išplitusiomis jungiamojo audinio ligomis, J99.1;
- 16.83. kvėpavimo sistemos sutrikimus sergant jungiamojo audinio ligomis, klasifikuojamomis kitur, J99.8;
- 16.84. ezofagitą, K20;
- 16.85. gastroezofaginio reflukso ligą, K21;
- 16.86. kitas stemplės ligas, K22;
- 16.87. stemplės pažeidimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, K23;
- 16.88. diafragmos išvaržą, K44;
- 16.89. kaklo odos abscesą (pūlinį), furunkulą (šunvotę) ir karbunkulą (piktvotę), L02.1;
- 16.90. liemens odos abscesą (pūlinį), furunkulą (šunvotę) ir karbunkulą (piktvotę), L02.2;
- 16.91. liemens celiulitą, L03.3;
- 16.92. kitų sričių celiulitą, L03.8;
- 16.93. kitą patikslintą artritą, M13.8;
- 16.94. kaulo lūžius sergant navikine liga, M90.7;
- 16.95. kitas patikslintas osteochondropatijas, M93.8;
- 16.96. kremzlės ir kaulo jungties sindromą [*Titce (Tietze)*], M94.0;
- 16.97. įgytą krūtinės ir šonkaulių deformaciją, M95.4;
- 16.98. įgimtas gerklų formavimosi ydas, Q31;
- 16.99. įgimtas trachėjos ir bronchų formavimosi ydas, Q32;
- 16.100. įgimtas plaučio formavimosi ydas, Q33;
- 16.101. kitas įgimtas kvėpavimo sistemos vystymosi ydas, Q34;
- 16.102. įgimtas stemplės formavimosi ydas, Q39;
- 16.103. įdubą krūtinę (*Pectus excavatum*), Q67.6;
- 16.104. pleištišką krūtinę (*Pectus carinatum*), Q67.7;
- 16.105. kitas įgimtas krūtinės ląstos deformacijas, Q67.8;
- 16.106. kitas įgimtas šonkaulių formavimosi ydas, Q76.6;
- 16.107. kitas ir nepatikslintas įgimtas diafragmos formavimosi ydas, Q79.1;

- 16.108. kraujavimą iš gerklės, R04.1;
- 16.109. hemoptozę (atsikosėjimą krauju), R04.2;
- 16.110. kraujavimą iš kitų kvėpavimo takų vietų, R04.8;
- 16.111. nepatikslingą kraujavimą iš kvėpavimo takų, R04.9;
- 16.112. rijimo sutrikimą (disfagiją), R13;
- 16.113. hipovoleminį šoką, R57.1;
- 16.114. kitus šokus, R57.8;
- 16.115. padidėjusius limfmazgius, R59;
- 16.116. kaklo žaizdą, S11;
- 16.117. nepatikslingus kaklo kraujagyslių sužalojimus, S15.9;
- 16.118. gerklų ir trachėjos traiškytinių sužalojimą, S17.0;
- 16.119. krūtinės ląstos paviršinį sužalojimą, S20;
- 16.120. krūtinės ląstos žaizdą, S21;
- 16.121. krūtinkaulio lūžį, S22.2;
- 16.122. šonkaulio lūžį, S22.3;
- 16.123. dauginius šonkaulių lūžius, S22.4;
- 16.124. nestabilią krūtinės sieną, S22.5;
- 16.125. kitus krūtinės ląstos kaulų lūžius, S22.8;
- 16.126. krūtinės ląstos kaulų lūžius, dalis nepatikslinga, S22.9;
- 16.127. krūtinės ląstos kraujagyslių sužalojimą, S25;
- 16.128. širdies sužalojimą, S26;
- 16.129. kitus ir nepatikslingus krūtinės ląstos organų sužalojimus, S27;
- 16.130. krūtinės ląstos traiškytinius sužalojimus ir krūtinės ląstos dalies trauminę amputaciją, S28;
- 16.131. svetimkūnį gerklose, T17.3;
- 16.132. svetimkūnį trachėjoje, T17.4;
- 16.133. svetimkūnį bronche, T17.5;
- 16.134. svetimkūnį kitose ir keliose kvėpavimo takų srityse, T17.8;
- 16.135. svetimkūnį kvėpavimo takuose, dalis nepatikslinga, T17.9;
- 16.136. svetimkūnį stemplėje, T18.1;
- 16.137. stemplės nudegimą, T28.1;
- 16.138. didelio slėgio skysčių poveikį, T70.4;
- 16.139. kitus oro slėgio ir vandens slėgio poveikius, T70.8;
- 16.140. kitų išorinių priežasčių poveikį, T75;
- 16.141. trauminę poodinę emfizemą, T79.7;
- 16.142. procedūrų komplikacijas, neklasifikuojamas kitur, T81;
- 16.143. virškinimo organų protezų, implantų ir transplantatų mechaninę komplikaciją, T85.5;
- 16.144. infekciją ar uždegiminę reakciją dėl kitų vidinių prietaisų, implantų ir transplantatų, T85.7;
- 16.145. krūtinės ląstos organų sužalojimo padarinius, T91.4.
- 17. Gydytojas krūtinės chirurgas turi gebėti:
 - 17.1. sudaryti tyrimo ir gydymo planą;
 - 17.2. kliniškai interpretuoti laboratorinių, morfologinių, radiologinių, endoskopinių tyrimų duomenis;
 - 17.3. skirti gydytojo krūtinės chirurgo kompetencijai priskiriamų ligų ir sveikatos sutikimų ištyrimą, gydymą vaistais ir kitokį konservatyvų gydymą;
 - 17.4. atlikti šias procedūras, kurių kodai nurodomi pagal TLK-10-AM:
 - 17.4.1. stebėjimą po piktybinių navikų chirurginio gydymo, Z08.0;
 - 17.4.2. specialų patikrinimą dėl kvėpavimo organų piktybinių navikų, Z12.2;

17.4.3. specialų patikrinimą dėl piktybinių navikų, nepatikslintą, Z12.9;

17.4.4. specialų patikrinimą dėl kitų patikslintų ligų ir sutrikimų, Z13.8;

17.5. atlikti gydytojo krūtinės chirurgo kompetencijai priskiriamas operacijas ir kitas gydomasias-diagnostines intervencijas bei procedūras:

17.5.1. plaučio audinio biopsiją (tarp jų ir transbronchinę bei transkutaninę), pašalinimą, rezekciją (atipinę ir anatomicinę), susiuvimą ir (ar) įvairaus tipo jo rekonstrukciją; plautyje esančių pataloginių darinių biopsiją, rezekciją, pašalinimą, suardymą (taip pat ir transbronchinę bei transkutaninę), atvėrimą (pulmotomiją arba pulmostomiją); esant daugiadalykės gydytojų specialistų komandos sprendimui, piktybinių navikų šalinimo, rezekcijos operacijas;

17.5.2. operacijas, apimančias krūtinės sienos rekonstrukciją dėl įgimtų ar įgytų deformacijų, defektų, pūlinių ligų, navikų, taip pat dėl *pectus excavatum* ir *pectus carinatum*, krūtinės sienos deformacijos po buvusių traumų ar operacijų;

17.5.3. trachėjos, bronchų ir gerklų rekonstrukcines bei kitas jų praeinamumą ir integralumą atkuriančias operacijas (tarp jų – ir endoskopines) dėl trauminio pažeidimo, pointubacinės, potrauminės, metatuberkuliozinės ar kitokios kilmės stenozės, navikų bei fistulių (įskaitant stentavimą (spindžio protezavimą), rekanalizavimą, dilataciją, bužavimą, balionoplastiką, elektrokoaguliaciją, kriodestrukciją ir kitas procedūras);

17.5.4. endoskopines gydomasias intervencijas, endoskopines, torakoskopines ir kitokias operacijas dėl gerklų, trachėjos, plaučių, stemplės ir kitų krūtinės organų ligų bei pataloginių būklių (mediastinoskopiją, bronchoskopiją, torakoskopiją, pleurokopiją, laparoskopiją ir kt.);

17.5.5. ryklės bei stemplės susiuvimą; stemplės rezekciją ar rekonstrukciją, stemplę pasiekiant per kaklą, krūtinės ar pilvo sieną; divertikulopeksiją ar divertikulektomiją; stemplės rekanalizavimą, dilataciją, bužavimą, endoskopinę randinio, granuliacinio, navikinio ar kitokio audinio, stenožuojančio jos spindį, pašalinimą ar rezekciją, stemplės (taip pat ir naujai suformuotos) ar ryklės stentavimą; gastrostomos bei jejunostomos suformavimą ar uždarymą, skrandžio ar žarnos susiuvimą, kai tai susiję su krūtinės ląstos organų pataloginėmis būklėmis; stemplės suformavimą ir (ar) plastiką iš kitų organų;

17.5.6. diafragmos susiuvimą, rezekciją ir (ar) rekonstrukciją; įvairias operacijas dėl diafragmos išvaržų, navikų, traumų;

17.5.7. tarpuplaučio operacijas (tarp jų ir endoskopines), jame esančius organus ar anatomines struktūras pasiekiant transternaliai, parasternaliai, transpleuraliai, transkoliariai ar kitokiu keliu; tarpuplaučio navikų ar kitų pataloginių darinių biopsiją, rezekciją ar ekstirpaciją; tarpuplaučio atvėrimą, drenavimą, nekrektomiją dėl įvairios etiologijos pūlinių ir destruktinių procesų tarpuplaučiuje; mediastinalinę limfadenektomiją, mediastinoskopiją, transkutaninę, transtrachėjinę ar (ir) transbronchinę tarpuplaučio biopsiją;

17.5.8. perikardo rezekciją ir (ar) rekonstrukciją, jo drenavimą ar fenestraciją;

17.5.9. kvėpavimo takų (gerklų, trachėjos, bronchų), ryklės ir stemplės bei skrandžio endoskopiją (vizualinį įvertinimą), endoskopines diagnostines ir gydomasias intervencijas bei endoskopines operacijas operaciniu laringoskopu, nelanksčiu tracheoskopu, nelanksčiu bronchoskopu ir (ar) bronchofibroskopu, ezofagogastroduodenoskopu, nelanksčiu ezofagoskopu, divertikuloskopu ar kitu endoskopiniu prietaisu; esant indikacijų – panaudodamas elektrokoaguliaciją, aukštadažninę elektrodestrukciją, kriodestrukciją, argono plazmos koaguliaciją, destruktiją ar disekciją lazeriu, medikamentų injekciją ar aplikaciją, brachiradioterapiją, endosonoskopiją, fotodinaminę terapiją, stentavimą (spindžio protezavimą) bei kitus endoskopinės diagnostikos ir gydymo metodus;

17.5.10. kaklo, pažastų ar tarpuplaučio limfmazgių biopsiją bei šalinimą diagnostikos ar gydymo tikslu;

17.5.11. operacijas dėl ankštos viršutinės krūtinės angos;

17.5.12. simpatinio kamieno (*truncus sympathicus*) krūtininės dalies ir tarpšonkaulinių nervų operacijas;

17.5.13. operacijas kvėpavimui užtikrinti: krikotomiją, tracheostomiją, bronchotomiją;

17.5.14. operacijas bei gydomasias ir diagnostines procedūras (tarp jų ir endoskopines) dėl pleuros ar pleuros ertmės patologinių pakitimų: pleuros punkciją, biopsiją, torakocentezę, torakostomiją (pleurostomiją), pleuros ertmės drenavimą, adheziolizę, plaučio dekortikaciją, pleurodezę, pleurektomiją ar pleuros rezekciją, torakoplastiką bei kitoki chirurginį ar endoskopinį gydymą esant skysčiui pleuros ertmėje (ertmėse). Įvairios etiologijos pneumotoraksu sergančių pacientų chirurginį ar endoskopinį gydymą (pleuros ertmės drenavimą, torakostomiją, cheminę pleurodezę, pleurektomiją, dekortikaciją); chirurginį ar endoskopinį gydymą, esant pleuros ertmės empiemai ar pleurokutaninei fistulei; pleuros ertmės sonoskopiją;

17.5.15. operacijas ir endoskopines procedūras dėl plaučių emfizemos ir jos sukeltų komplikacijų;

17.5.16. operacijas dėl krūtinės traumų ir su jomis susijusių komplikacijų; krūtinės svetimkūnių šalinimą; regioninę krūtinės ir šalia esančių anatominių sričių anesteziją;

17.5.17. krūtinės kraujagyslių ar miokardo operacijas, kai yra šių struktūrų trauminis pažeidimas ar jos būna pažeistos patologinio proceso, esančio krūtinės ląstoje;

17.5.18. kaklo kraujagyslių, raumenų ar skyd liaukės operacijas, kai šios struktūros būna pažeistos patologinio proceso, esančio trachėjoje, stemplėje ar krūtinės ląstoje, arba kai tai reikalinga trachėjos bei stemplės rekonstrukcijai ar jų integralumui atkurti; kaklo, pūlinių ir pūlynų atvėrimą bei nekrektomiją, kai tai yra susiję su pūliniu mediastinitu; kaklo patologinių darinių, kurie stenožuoja trachėją ar stemplę, šalinimą;

17.5.19. komplikacijų, atsiradusių krūtinės ląstoje po kitų chirurginių intervencijų ar diagnostinių ir gydomųjų procedūrų, gydymą;

17.5.20. išplitusių navikų šalinimo, rezekcijos operacijas, rekonstrukcijas, atsižvelgdamas į daugiadalykės gydytojų specialistų komandos sprendimą.

18. Gydytojas krūtinės chirurgas, baigęs Vilniaus universiteto ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės atitinkamą tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto ar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto atitinkamoje klinikoje ar rezidentūros bazėje arba užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus, jeigu atitinkami sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtinti atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai nenustato kitokio papildomo tobulinimo, turi gebėti atlikti plaučių ar plaučio skilties (skilčių) transplantaciją bei įvairias gydomasias procedūras, susijusias su plaučių transplantacija.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1294](#), 2022-08-02, paskelbta TAR 2022-08-02, i. k. 2022-16520

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 15 d. įsakymo Nr. V-63 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 154:2016 „Gydytojas krūtinės chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo